

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

M. Ant. Mvreti Variarvm Lectionvm Libri XV

Muret, Marc-Antoine

Antverpiæ, M. D. LXXXVI.

Cap. 1. Emendati loci aliquot è primo Senecæ De beneficiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70864)

M. ANTONII MURETI
I. C. AC CIVIS R.

VARIARVM LECTIIONVM
LIBER DVODECIMVS.

Emendati loci aliquot è libro primo
Seneca De beneficiis.

CAP. I.

Temptoris & venditoris, locatoris
& conductoris permutata esse inter
se aliquot in iure civili locis nomina
docuit princeps & nostræ & superio-
ris memoriæ iurisperitorum Cuias-
cius, ita notasse mihi videor quodam
apud Senecam loco creditorem pro debitore positum
esse. Ita enim vulgo legitur, lib. primo De beneficiis:
*Nemo beneficia in kalendario scribit: nec auarus exactor ad
horam & diem creditorem appellat.* Vbi, nisi me fallit
animus, legendum est, *debitorem*. Neque hoc, quan-
do hæc rudioribus nauatur opera, monere omiserim,
non id dicere Senecam, ab auaro exactore non appel-
lari debitorem ad horam & diem, quod manifestò
falsum esset: sed eum qui beneficium dat, non facere
item vt auari exactores solent, qui, quod crediderunt,
id sibi ad horam & diem solui volunt. Similis ergo
locus est illi Horatiano: *Nec excitatur classico miles tru-
ci.* non enim negat militem classico excitari; sed eum,
qui rus suum colit, negat ita excitari classico, vt mili-
tes solent. Sic in epistola ad Pisones: *Nec verbum ver-
bo curauit reddere fidus Interpres.* negat enim bonum
imitatorem

V 4

imitatorem id sibi studio habere, ut verbum verbum reddat, quemadmodum fidi interpretes solent. Emenda dabo & ex eodem libro alia. Vbi ergo de Gracis loquens ait: *Inueniam alium poetam, apud quem praecipua tur, & spissis prodeant*: legendum est ex veteribus libris, & spissis auro Phrygianis prodeant. Phrygianum vestium mentio est & apud Plinium. Spissas auro auro dicit, quibus Phrygio multum ac densum auro intertexuisset. Et, ut quaedam in medio leuiora ornata, veniam ad locum quendam mirifice deperatam, qui cum minimo negotio ex vetere scriptura librari possent, tales medicos inuenit, ut cui libet eorum dici potuerit,

Τὸ φάρμακόν σου ἔνδοξον μεῖζον ποιεῖ.

Vulgo enim ita legitur: *Ad hanc honestissimam conditionem beneficii beneficia vincendi sic nos adhortatur Chrysippus, ut dicat verendum esse, ne quia Charij Iouis filiae sunt, putemus certe paruum ingerere sacrilegium, si tam bellis puellis fiat iniuria.* Possem ostendere, quomodo alij scribendum ceniuerint. Sed quid opus est exagilandis illis, ostentare me? Veterum librorum scriptura haec est: *parum sacrate gerere sacrilegium sit, et tam bellis puellis fiat iniuria.* Vbi est, *sacrata*, scribitur *se grate*: plana omnia & emendata erunt. Vnde etiam locum ex eodem libro appingam, qui vulgo ita legitur: *Itaque boni etiam sarre ac fictili religiosi sunt, mali rursus non effugiunt impietatem, quamuis aras sanguine multo cruentauerint.* Libri veteres, & ut Turnebus loquitur, manuales, pro *fictili* habent *fitilla*. Sed legendum, *fitilla*. Id genus erat pultis, quo utebantur in sacris. Arnobius libro septimo aduersus Gentes: *Quid fitilla, quid frumen, quid asricia, quid gratilla, cactuneum, conspolium, cubula?* ex quibus duo, quae prima sunt

sunt pulchrum nomina, sed genere & qualitate diuersa. Series verò, quæ sequitur, librorum significantias continet.

Eiusdem Seneca locus illustratus.

CAPVT II.

MVITI sunt, qui, cum & libenter & prolixè alios laudent, neminem tamen habent, qui se, quod ab eis laudatus sit, quidquam propterea eis debere arbitretur. Laudant enim sine villo dilectu ac discrimine omnes: vt id non aut iudicio aut beneuolentia adducti, sed morbo quodam animi facere videantur. Sed & in pecunia idem, quamquam rarius & à paucioribus, fieri videas. Eiusmodi igitur homines & eleuant auctoritatem iudicij sui, & omnem beneficiorum gratiam amittunt. De quibus præclare Seneca: Beneficium, inquit, quod quibuslibet datur, nulli gratum est. Nemo se stabularij aut cauponis hospitem iudicat, nec coniuuam dantis epulum: vbi dici potest, Quid enim in me contulit? Nempe hoc, quod in illum & vix notum sibi, & in illum etiam inimicum ac turpissimum hominem. Nunquid enim me dignum iudicauit? Morbo suo morem gessit. Puto autem hoc, quod postremo loco positum est, veteris poetæ Græci exemplo dictum esse, ex quo quadratum versum perelegantem citat Plutarchus:

Ὁ δὲ φιλανθρωπος οὐ γὰρ ἔχει νόσον, χαλπεὶς δὲ δίδυς.
 Ibi enim quisquis ille est, qui loquens inducitur, negat, quod alius quispiam multis pecuniam largiatur, id ab ipsius humanitate ac liberalitate proficisci: cum enim illo quasi morbo teneri, vt dandis pecuniis gaudeat.

Micretti
 Lektionen
 II
 28